

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Külmisziói melléklettel
Ajándék naptárral



„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2009. december

- Zsid 3, 7-8 -

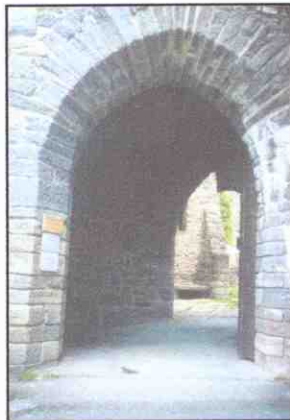
A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

† Teke Zsigmond 1912 Iharosberény – 1999 Sand (ev. lelkész, Sand)

Adventi szózat

„Emeljétek föl fejeteeket, ... hogy bemehessen a dicső király!” (Zsolt 24,1-10)

Kegyelmes hozzánk az Isten! Advent áldott idejével új egyházi esztendő köszöntött ránk! Füleink máris hallják a régi kedves adventi ígétet: „Sion, ímhol jő néked a te Királyod” – „Készítsétek az Úrnak útját” – „Örüljétek az Úrnak mindenkor” – „Az ÚR közel”. Ma nem a megszokott régi jó és kedves íge, hanem egy felszólítás csendül fel a zsoltároköltő ajkán: „ti kapuk, emeljétek fel fejeteiket, és emelkedjétek fel, ti örökkévaló ajtók, hogy menjen be a dicsőség Királya”. Talán úgy hallok te is, mint én, hogy az örök advent örök ígéje szólal meg ebben az ígében. Advent azt jelenti, hogy Úrjövete! Tehát az Isten az, aki jön hozzánk! Nincs tehát fontosabb tennivaló, minthogy: a lélekkapuk felnyíljanak, és az Úr betérhessen hozzánk, hogy áldott adventünk lehessen nekünk is!



Keresztelő János mellett tehát Dávid király is adventi útegyengető. Ezt a zsoltárt ugyanis Dávid király énekelte, mikor az Éli főpap fiai által, a filiszteusok elleni harcban a szövetség ládáját visszaszerezte, és azt visszavitte a szentek szentjébe...

Vajon Jézus Krisztus fénytelen és dísztelen életében Dávid király jövődöbbe látó tekintete miről látja, hogy ő a dicsőség Királya? Annak ellenére, hogy Krisztus a szegénység köntösét viszi magára, és az általa meggyógyítottaknak erősen lelkére köti, hogy senkinek el ne mondják, milyen nagy dolgot cselekedett velük az Isten, mégis a szegénység és az alázat leple alól előtörnek az ő isteni dicsőségének a sugarai. Jézus Krisztus igazi dicsősége talán nem is annyira betegségét, bajt és halált legyőző hatalmában, mint inkább a büntelen szentségében áll előttünk... Az ő közelében történik meg az is, hogy a pénz rabszolgái felszabadulnak a pénz ígézete alól, és például a dúsgazdag, de kapzsi Zákheus a szegények jótévőjévé válik! Ő nemcsak imádkozta azt, hogy *legyen meg a Te akaratom*, hanem alázatosan, számárháton ülve vonul be Jeruzsálembe, homlokát alázatosan tartja oda a szűrő töviseknek, és

vállat alázatosan teszi oda a súlyos kereszt alá, mert látja, hogy ez az Isten akarata! Igen! Lelkének a szent tisztasága és szívének a szent jósága az a már messziről is jól látható szent érték, amiről nagyon jól látta már Dávid király is, hogy Jézus Krisztus a dicsőség Királya.

A dicsőség Királya közeledik ma hozzánk is. A hírnöke a mai vasárnapban íme itt áll előttünk is. Ugye mintha csak ma mondaná, és mintha csak nekem és neked mondaná Dávid király: „emeljétek fel fejeteiket, emelkedjétek fel és nyissatok ajtót, hogy hadd menjen be a dicsőség Királya!” – Testvér! Vajon kész vagy-e a szívedet kitérni a dicsőség Királya, Jézus Krisztus előtt? Érzed-e, tudod-e és tapasztalod-e már, hogy az életed minden gyengesége csak onnan ered, hogy Krisztus hiányzik az életedből?

Tény, hogy a történelem során bőven találunk embereket, akik sokkal többet, sokkal nagyobbat és sokkal szebbet mertek elkezdeni, mint amire testi erejükből teltet volna. Vajon a kétségek, a nehézségek a kemény megpróbáltatások idején mi adott ezeknek reménységen felül is erőt? Nem más, mint egyedül az Isten! Tele vagy te is gyengeséggel! Hisz elbuksz, tele esel, porba omlasz, félsz, kételkedsz, elcsüggedsz és hamar kétségbe esel. Hogyne, hisz nem sikerülnek terveid, és halomra dőlnek számításaid. Elégeld meg már a gyengeséget! Nyisd ki a szívedet Krisztus előtt! Hadd térjen be hozzád is, és hadd menjen végbe a te szívedben is a nagy változás. A gyengeség hadd legyen a te életedben is diadalmos erővé! Hogyan? Úgy, hogy a kishitűség, gond, aggodalom, csüggedés, kétség és reménytelenség életedet megkötöző erői közül dobd át magadat a Krisztus karjai közé, és meglátod, megváltozik minden, mert: erő, bizalom, hűség, bátorság és egészen új életkedv tölti el az életedet. Csak a Krisztusnál lehet megtanulni, hogy az Isten minden útja kegyelem és hűség, és csak a Krisztusnál lehet megérezni, hogy ha talán mindenki

elfeledkezik is rólunk, de az Isten sohasem feledkezik meg azokról, akik őbenne bíznak! Testvér! Tedd hát a te életedet Krisztus kezébe, és el minden kishitűséggel csüggedéssel, kétségeskedéssel, és reménytelenséggel. Aki a Krisztus kezét fogja, az Isten oltalmában él és jár.

Az emberiségnek talán sohasem volt nagyobb szüksége a Krisztusra, mint épp ma. Nézzük csak egyetemesen az emberiség életét: a romlás, a hanyatlás és a haldoklás tünetei dobódnak fel benne. Az erkölcsi lazaság, a túlméretezett szabadosság, a ma már szinte korlátlan könnyelműség és felelőtlenség, amelyben sokan szinte tetszelegnek önmaguknak, vajon vezethet-e valami jóra? És az erkölcsi beteg emberiségnek bizony nincs és nem is lehet más megmentője, mint egyedül csak Krisztus. És a mai szent íge, mint előre küldött hírnök, épp arról szól, hogy: Krisztus és benne a megújulás lehetősége közeledik hozzánk. Lehete rá más feleletünk, mint: sarkig tárjuk ki előtte az életünk ajtaját, és odaborulunk eléje alázatosan, és segédelmet keresve. A pusztulás útjából bizony csak így lehet élet és fel-támadás! Csak az Isten segíthet rajtunk! Azonban az Isten is csak akkor tud segíteni, ha az emberek szíve megnyílik Jézus Krisztus előtt. Engedjük azért, és tegyük lehetővé, hogy az evangélium éltető ereje ragadjon meg minket is...

Amikor Pascal, a tudomány örök büszkesége 36 éves korában meghalt, akkor a szíve felett egy ruhadarabot találtak, melybe ezek a szinte hitvallásszerű szavak voltak hímézve: „Bizonyosság, tűz, öröm, béke! Elfelejtétek mindent, az egész világot, csak téged nem, Istenem! Atyám, a világ nem ismert Téged, de én ismerlek Téged! Öröm, öröm, és mindig csak öröm: Jézus! Valamikor elszakadtam tőle, de most már fenntartás nélkül meghajlok előtte, mint Megváltóm előtt!”

Testvér! Ez a néhány szó, és a szavak mögött rejlő élet, bizony adventi kapunyitás a dicsőség Királya előtt! Ugyanez a Jézus Krisztus áll most a te életed küszöbénél is. Érzed-e, hogy csak ő menthet meg téged is? Nyiss hát ajtót előtte, hadd menjen be hozzád is a dicsőség Királya! Ámen.

Elhangzott Sandon 1948. november 28-án, advent I. vasárnapján.

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
főbb információi, eseménye**

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
Győrben, a 2009. november 14-én tartott
közgyűlése az alábbi határozatokat hozta:**

A közgyűlés Bencze András székesfehérvári lelkész püspökhelyettesnek választotta, valamint egymillió forintos támogatást szavazott meg a csikvándi templom szigetelési munkálataira. (Az egyházközségnek a templom teljes felújítását célzó pályázata önhibáján kívül nem sikerült, így lépésenként kívánják elvégezni a munkálatokat.) A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnáziumban 2010 március 20–21 között immár hagyományosan megrendezendő egyházkerületi konfirmandustalálkozó költségeinek támogatását a kerület külön keretéből.

http://nyugat.lutheran.hu/tanulmanyok/hatarozatok/kozgy/14gyor_2009

Az egyházkerület 2010. évi eseménynaptára:

- február 27. egyházkerületi nap – Bakonycsernye
- március 20–21. egyházkerületi konfirmandustalálkozó – Sopron
- április 17. egyházkerületi közgyűlés – Veszprém
- május 2. egyházkerületi kórustalálkozó – Pápa
- május 15. egyházkerületi (országos) missziói nap – Kissomlyó
- június 5. nyugdíjaslelkész-találkozó – Győr
- június 14–17. lelkészevangelizáció – Gyenesdiás (Révfülöp)
- július 14–18. Szélróza ifjúsági találkozó – Szarvas
- augusztus 24–26. munkaévkézdő lelkész-találkozó – Kőszeg
- szeptember 17–18. gyülekezeti elnökségek konferenciája és munkatársképző nap – Révfülöp
- október 8–9. pedagógus csendesnap – Sopron (Eötvös)
- november 13. egyházkerületi közgyűlés – Győr

- Beled, 2009. december 13. vasárnap – koncert

Az egyházközség zenét tanuló hittanosai adnak koncertet a beledi evangélikus templomban december 13-án, vasárnap 16 órai kezdettel. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők. A belépés díjtan.

További információ Bérés László lelkésztől kérhető a 20/824-8758 telefonszámon.

- Veszprém, 2009. december 13. vasárnap – hálaadó nap

Tíz évvel ezelőtt felépült gyülekezeti házáért ad hálát a veszprémi gyülekezet december 13-án, vasárnap. Az egész napos program délelőtt 10 órakor úrvacsorai istentisztelettel kezdődik, melyen ígét hirdet Ittész János püspök. Délután hangversenyek, kiállítás színesíti a programot.

A programról részletes információ Isó Zoltán lelkésztől kérhető a 20/824-5898 telefonszámon.

- Nagygyimót, 2009. december 13. vasárnap – hálaadás

Ünnepi istentisztelet keretében ad hálát száz évvel ezelőtt felépült templomáért a nagygyimóti gyülekezet. Az alkalom december 13-án 15 órakor kezdődik Ittész János püspök szolgálatával.

További információ Szakos Csaba lelkésztől kérhető a 20/824-4372 telefonszámon.

- Takácsi, 2009. december 20. vasárnap – parókiaszentelés

Ünnepi istentisztelet keretében ad hálát felépült parókiajáért a takácsi gyülekezet. Az alkalom december 20-án, vasárnap 14 órakor kezdődik, melynek igehirdetői szolgálatát Ittész János püspök végzi.

További információ Tóth Károly lelkésztől kérhető a 20/824-6287 telefonszámon.

P Á L Y Á Z A T

**A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület Elnöksége pályázatot ír ki
lutheri teológiai örökségünk jobb megismertetése érdekében.**

**A pályázónak legalább 30-35 oldal (kb. 60 ezer karakter)
terjedelemben kell elkészítenie dolgozatát**

A CSALÁDFŐ ÍGY TANÍTSA HÁZANÉPÉT!

– Nevelés Luther teológiája alapján – címmel.

**A pályázat nyitott. A jelíges dolgozatokat 1 példányban és CD-
lemezen a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
Püspöki Hivatalához kell beküldeni: 9001 Győr, Pf. 1639**

A dolgozat postára adásának határideje: 2009. december 15.

**Eredményhirdetés az egyházkerületi napon,
2010. február 27-én.**

**Az első díj 100 ezer, a második 60 ezer, a harmadik 40 ezer Ft.
(A pályadíjak nettó összeget jelentenek.)**

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület Elnöksége

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Minden kedves Olvasónknak, Lelkésztestvéreinknek és Hittestvéreinknek

áldott, örömteli karácsonyt és békés, boldog új esztendőt kíván

a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület elnöksége:

Szabó György

egyházkerületi felügyelő

Ittész János

püspök

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja**

Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

Lapunk legközelebbi száma

2010. január 10-én

jelenik meg

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula

Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)

Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.

Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169

Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639

Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Liceum)

Felelős kiadó: Tölly Balázs

Telefon: 99/512-430

Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 1150 példányban

Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben

Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 40 €

E-mail: harangszo@lutheran.hu

Internet: www.harangszo.hu

ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok 22. A jászol

Megszámoltam: tizenhárom karácsonyi énekünkben említjük a jászlat. Jelzői különbözőségükben is azonosak: kemény jászol, rongyos jászol, Jézushoz méltatlan jászol. Luther talán legszebb karácsonyi énekében szinte azonosul Jézus személyével, jelle válik. „Ráismertek: ez a jele / Kemény jászol fekvőhelye.” (EÉ 150,5) Nem ragyogó jel, mint a csillag vagy az angyalok éneke, a pásztorok hódolata és a bölcsék drága ajándéka. Ahogyan a helye sem a lakás tisztasobájá, hanem az istálló.

Az istállónak azonban a jászol a legtisztább helye. Tisztának is kell lennie, mert az istálló állatai nem esznek meg akármit, nem esznek akárhonnán. Illatos, időben kaszált és gondosan szárított széna kerül bele. Ami kihullik belőle, az alommá silányul a paták alatt. A disznó minden szemébe, piszokba beletúr, amit pedig habzsoló igyekezetében kitúr a vályúból, abban meg is hempereg. Nincsen kiáltóbb ellentét, mint a jászol és a vályú különbözősége. A ragadozó keselyű lecsap a magasból a tetemre, akár bele is bújjik, hogy az utolsó falásra valót is kitepje a másik elől. A jászol tiszta. Amit beleraknak, az is tiszta. A jászol, amíg takarmány kerül bele, és van, ami kiegészít, mind az élet jele.

Az Isten Fiát, a Gyermeket az élelem helyére fektette Mária. Tiszta helyre került az élet Kenyere, hiszen a jászol valójában asztal. Megszoktuk, hogy a szegénység, a kiszolgáltatottság, a hazátlanság jelét lássuk az istálló jászlabán. Próbáljuk egyszer nem az állatok nehéz párája és az alom bűze felől szemlélni a jászlat, hanem a tisztasága felől. Senki sem tisztább emberként, mint a jászol tárgyként. A jászol jele az Isten jót ajándékozó szeretetének, amelyet nem homályosíthat el a sajátjába érkezőt be nem fogadók elzárkózása. Nincsen piszkosabb hely, mint az élet kenyérét be nem fogadó szív, még ha gazdájának a padlójáról enni is lehetne.

A jászol olyan, mint az ostyá paténája és a hálaadás kelyhe. Van is összefüggés a jászol jele és az áldozat jele, a kereszt között. A jászolban fekvő Gyermeke az Isten Báránya, az egyetlen igazi áldozat, amelyből mindenki részesülhet, aki Jézus Krisztus emberré lételet és értünk való keresztáldozatát együtt látja, és éheznek is az élet Kenyerére. Jó teológusok voltak azok a művészek, akik az istállót úgy képzeltek el, és rajzolták-festették meg, hogy a „rongyos istálló” nyitott fedélszékekének gerendázata a kereszt jelét sejtette a jászol fölött. Akkor is igazuk volt, hogyha a „kemény jászol” talán

barlangistállóban állt, és gerendáknak nyoma sem volt. A jászol a hazátlan kiszolgáltatottsággal együtt a magát kenyérül ajándékozó Krisztus jele.

Együttal ember-jel is. A szívtelenség és istentelen embertelenség jele. Mennyit bizonytalankodunk, hogy kit milyen közel engedjünk magunkhoz. Nagyon hamar ki tudjuk mondani, hogy „nincsen hely.” Az a szerencsénk, hogy Isten nem csapta ránk az ajtót, amikor mi ezer fenntartással, feltétellel nyilunk Isten felé és ember felé egyaránt. Nagyon szépen el lehet játszani a „szállást keres a szent család” önmagában szívet melegítő rituáléját, de mi lesz akkor, ha a szent családnak netalán istállóságát érezzük jelképesen is, valóságosan is?!

A jászol jele a Krisztus előtt nyíló ember jele is lehet. Szív-jel. Az egyedül nem csalódó reménység jele: Így énekeljük: Tedd jászladá a szívemet, / Térj be, és betér veled / Az öröm égi fénye!” (EÉ 161,6)

Szakítsunk magunknak egy kis időt, hogy az istállót a jászol jelképessége felől, Krisztus-jele felől szemléljük! Még karácsony múltával is.

Dr. h. c. Keveházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

A tudós egyházépítő Dr. Kovács Sándor püspök (1869–1942)

A 160 éve született és 67 éve elhunyt tudósról és püspökről már bizony nem sokan emlékeznek. Pedig egyházunk, sőt kerületünk életében Isten nagy szolgálatot bízott rá. Idei utolsó számunkban érdemes és méltó, hogy róla emlékezzük tisztelettel.

Életéről és munkájáról: Nagyveleget született 1869 tavaszán. Tehát, már származására nézve is „dunántúli”. Miután Sopronban és Pozsonyban elvégezte tanulmányait, 1896-ban helyettes tanár lett a pozsonyi teológiai akadémián. 1907-től már egyetemi rendes tanárként dolgozott – elnyerve a doktori címet –, nevelte és tanította a jövődőlőkész nemzedéket. 1917-től az intézet igazgatója is volt. Közben számos egyháztörténeti cikket írt egyházi folyóiratainkban, könyvek is megjelentek tollából, vagy ő szerkesztette azokat. A debreceni tudományegyetem tiszteletbeli doktorának is megválasztotta. „Tösgyökeres magyar beszéde, legendáris szólásai népszerűek voltak” – olvassuk egy róla szóló emlékezésben.

1935-ben öt választották az akkori Dunáninneni Egyházkerület püspökének. Ekkor már 66 éves volt, de lendülete, szolgálata fiatalos maradt. Szorgalmasan járta gyülekezeteit. Miután püspökségéről lemondott, Sámsonházán lett lelkész. 1942-ben hunyt el 73 éves korában.

De miért emlékezünk róla a Dunántúli Harangszóban? Amit eddig néhány sorban írtam, az is méltóvá teszi, hogy ne feledjük. De mostanában, ahogy az egyházkerület

történetével foglalkozunk, többször előkerül neve. Nemcsak nagyvelegeti születése miatt.

A tudós egyháztörténész és püspök *misszionáriusi lelkületű, egyházépítő* volt a szó legszorosabb értelmében, még hozzá a mai egyházkerület területén. A *Fejér-Komáromi Egyházmegye* (akkor a dunáninneni kerülethez tartozott) történetének írója, Kovács Eleonóra levéltáros ezt írja: „a szörványoknak megközelíthetőség szempontjából való átcsoportosítását 1933-ra vették tervbe, amelyet D. Kovács Sándor teológiai tanár, és egyházkerület püspöke el is készített.” Vagyis teológiai, tudományos munkája mellett az egyházépítés, különösen a kis, születő gyülekezeteknek is gondját viselte.

Mindezt professzorsága mellett több dunántúli gyülekezetben. Nem véletlenül, hiszen például 1922–1925 között *komáromi* lelkészként dolgozott. 1924-ben „dr. Kovács Sándor egyetemi tanár és *missziói lelkész* indítványára a Szend községben tartott közgyűlésen *Tata-tóváros* Szendtől elszakad, önálló egyházzá alakul” – írja egy másik emlékezés. A gyülekezet vezetését egy ideig maga a későbbi püspök végezte. 1930-ban alakult a *Tatabánya-Felsőgallai* Evangélikus Egyházközség, s megint „a tisztikar és presbitérium beiktatását 1931-ben D. Kovács Sándor egyetemi tanár végezte.” *Vérteskethelyen* 1934-ben indult a templom építése. Ennek felszentelését is Kovács Sándor püspök végezte. 1936-ban a *nagyvelegeti* gyülekezetben tornyot építettek két harang-

gal. A torony és egy új orgona felszentelését is ő végezte el „mint a falu szülőtte.”

A legszebb történet és példa azonban az *esztergomi*. 1924-ben néhányan arról beszélgettek, hogy jó lenne itt is önálló gyülekezetet alapítani. Bizonyára nem véletlenül került elő megint Kovács Sándor neve, őt kérték segítségül. Érdekes alakulása az egyháztörténetnek, hogy „Kiss István, a Dunáninneni Kerület püspöke megbízást adott erre Kovács Sándor professzornak” Ő szorgalmasan járt istentiszteletek tartására. Végiglátogatta még Dorog és Tokod környékét is. Lassan formálódni kezdtek a gyülekezet körvonalai. S akkor a már dunáninneni püspök hívatta Molnár Gyulát, a végzős teológust: „Öcsém, az Esztergom, Dorog és környéke gyülekezetnek lelkészre van szüksége. Magára gondoltam. Kinevezem Esztergomba magam mellé, de segíteni fogom.” Így került oda az első lelkész, és alakult ki lassan a mai gyülekezet.

Még nem említettük a tudós professzornak és egyházvezetőnek, „misszionáriusnak” *költői vénáját és arcát*. Énekeskönyvünkben tíz ének van tőle, köztük németből fordítások, de sajátjai is. Többet is lehetne idézni, legyen elég egy:

Mindenem vagy, Jézusom,
élet égi Fejedelme!
Te vezérelsz jó úton,
földi porból föl a mennybe.
Szirtetek, örvények felett
bizton járhatok veled.” (EÉ 392,1)

HÍREK

- Hálaadás a templomért Szerecsenyben

A szerecsenyi gyülekezet tagjai november 15-én, vasárnap délután templomuk hatvan évvel ezelőtti alapkövetésére emlékeztek. Meghitt, családi ünnepségre gyűltek össze a Veszprém megyei településen élő evangélikusok, melyet megtiszteltek jelenlétükkel az egykori templomépítő lelkész – Jakab Sándor – fiai és családtagjaik is.



Az úrvacsorai hálaadó istentisztelet kezdete előtt Zügn Tamás helyettes lelkész ismertette a templomépítés történetét. Elmondta, hogy a szerecsenyi evangélikusság 1903-ig a tétí gyülekezethez tartozott, majd Gecese filiája lett. 1940-ig a helyi reformátusokkal szinte egy közösségben éltek. Az egyre erősödő gyülekezet tagjaiban ettől kezdve élt a vágy, hogy saját templomuk legyen. Az első időkben magánházaknál tartottak istentiszteletet havonta egyszer, majd bérbe vett helyiségben gyűltek össze. 1945-ben a földosztáskor a gyülekezet négyszáz négyszögöl területhez jutott. Három évvel később döntöttek templomépítésről, amit 1949-ben el is kezdtek. A terveket Kalmár Zoltán gecesei származású nagykanizsai építómester ingyen készítette el. Mindössze hatvanhét forint készpénzzel vágott bele a gyülekezet a negyvenkilencezer forintos beruházásnak. Tervüket a helyiek áldozatos adakozásán túl a szomszéd egyházmegyék adományának segítségével, valamint 8000 forint államsegéllyel, az egyházkerület 3000 forintos támogatásával és GAS segélyből sikerült megvalósítani. Az alapkövetést 1949. november 27-én, advent első vasárnapján volt, és 1950. október 29-én szentelte fel Túróczy Zoltán a dunántúli egyházkerület püspöke. A tornyot csak egy évvel később sikerült megépíteni, és a padok elkészültére újabb egy évet kellett várni.

Az ünnep igehirdetője Ittész János püspök volt, aki a reménység vasárnapjának igéje, Jn 5,26–30 alapján szólt a gyülekezethez. Az istentisztelet liturgiájában részt vett Polgárdi Sándor esperes, valamint Dechertné Ferenczy Erzsébet lovászpatonai lelkész, aki Görög Zoltán halála után néhány hónapig helyettesített a gyülekezetben.

- Templomszentelési emlékűnnep Alsólendván

Temploma felszentelésének 75. évfordulóját ünnepelte november 15-én a trianoni diktátum előtt a Dunántúli Egyházkerület kötelé-



kehez tartozó alsólendvai egyházközség. A jelenleg Szlovéniához tartozó kisváros evangélikusai 1931-ben határozták el, hogy templomot építenek. Összefogással, hatalmas anyagi áldozatokkal és külső segítséggel három év alatt tudták megvalósítani álmukat. A templom az

1930-ban felszentelt csornai templom tervei alapján épült meg. A két gyülekezet ennek okán fejezte ki – a jelenlegi jubileum alkalmával is – lelki összetartozását azzal, hogy az ünnepi istentiszteleten Tubán József csornai lelkész szolgált igehirdetéssel magyar nyelven. Az istentiszteletet követően a csornaiakon kívül Smidéluszné Drobina Erzsébet surdi, illetve Skalics Gusztáv nyugalmazott maráci lelkész – a templomépítő Skalics Sándor fia, aki maga is 34 éven át gondozta a lendvai híveket – köszöntötte a gyülekezetet. Jana Kerémar alsólendvai lelkész a gyülekezet nevében fejezte ki azt a reményét is, hogy a csornai egyházközséggel való kapcsolat a jövőben tovább erősödik majd.

- Templomrenoválás utáni hálaadás Nagyvelegen

A nagyvelegi evangélikus gyülekezet tagjai templomuk külső felújítása alkalmából november 21-én, szombaton délután ünnepi istentisztelet keretében adtak hálát. Az egyházközségben három év munkájának gyümölcseként két ütemben újulhatott meg mind statikailag, mind külsőleg a templom.

Az úrvacsorás ünnepi istentiszteleten Ittész János püspök hirdette Isten ígését a meghívón szereplő 46. – Erős vár a mi Istenünk – zsoltár alapján. Ebben elmondta, hogy az élő reménység az ígéretnek végső beteljesedésére figyel. Ha napi életünkben meg is tapasztaljuk, hogy Isten a mi erős Várunk, a Krisztusban kapott ígéret az új teremtsében jutnak teljességre.

A prédikáció után a móri és nagyvelegi református és evangélikus gyülekezetek tagjaiból álló protestáns kórus szolgált énekekkel. Az eseményhez kapcsolódó közgyűlésen Lampert Mihályné felügyelő ismertette a felújítás munkálatait és kiadásait. A felújítás költsége 6,5 millió forint volt, ebből a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye 3,5 millió forinttal, az önkormányzat pedig négyszázezer forinttal járult hozzá. A hiányzó összeget a gyülekezet tagjai adakozásából és megtakarításból, valamint társadalmi munkával fedezték.



Szarka István esperes felszólalásában buzdította a gyülekezetet, hogy a lelki építkezést folytassák tovább, és élő kövekként épüljön fel, újuljon meg lelkileg is a gyülekezet. Reménységét fejezte ki, hogy tíz év múlva azért gyűlhessenek majd össze a hívek, hogy e lelki felépülésért is hálát adhassanak.

(Bajuszné Orodán Krisztina)

- Protestáns médiaműhely Balatonszárszón

Mintegy félszázan gyűltek össze november utolsó előtti hétvégéjén Balatonszárszón a Protestáns Médiaműhely „Fókuszban a sajtófotó” című programjára. A kétnapos rendezvény neves riporterek, fotóművészek közreműködésével járta körbe a témát.

Novotny Zoltán Prusz-elnök és T. Pintér Károly, az Evangélikus Élet főszerkesztője köszöntő szavai után fotóikkal mutatkoztak be a résztvevők, majd Szentesi Zöldi László, a Magyar Hírlap főszerkesztő-helyettese beszélt a sajtófotó etikájáról, a mindennapi szerkesztési gyakorlatról.

Szombaton délelőtt Szigeti Tamás, a Figyelő képszerkesztője, a sajtófotó pályázat zsűrielnöke rövid történeti áttekintés után részletesen, a hallgatók kérdéseitől is inspirálva beszélt technikai kérdésekről, eszközökről, képekkel illusztrálva az előadást. Szó esett a sajtófotó különféle műfajairól: képriport, hír-kép, portré, bulvárfotó stb.

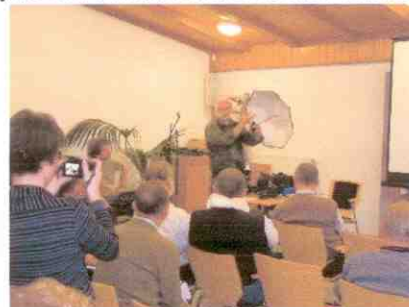
Délután Bánkúti András, a Heti Világgazdaság fotórovatának vezetője, a MUOSZ Fotóriporterek Szakosztályának elnöke a fotótörténet sok-sok kiemelkedő alkotásának bemutatásával vezette végig mondanivalóját. Gyakorlati tanácsok mellett érdekes történetekkel fűszerezte előadását.

Vasárnap T. Pintér Károly az egyházi események fotózásáról beszélt részletesen, nem a fotós, hanem inkább a szerkesztő, illetve az eseményen részt vevők szempontjából.

Az előadásokhoz terepgyakorlat kapcsolódott. A résztvevőknek fényképeket kellett készíteni a környéken, melyet utólag szakértők elemeztek. Lukács Gabi fotóriporter és Nagy Bence tervezőszerkesztő a segítő javaslatok mellett részletesen szólt az utómunkálatokról, egy-egy példán mutatva be a lehetőségeket.

Borkostoló és a Shamrock zenekar zenéje tette még hangulatosabbá a rendezvényt. A kényelemről a missziói otthon személyzete gondoskodott, és valamennyi eseményt, programot Boda Zsuzsa szerkesztőségvezető koordinált. Köszönet érte!

(Várfalvi Erzsébet)



Az alábbi imádságot id. Magassy Sándorné ny. lelkész Budapestről juttatta el szerkesztőségünkbe. Lapunk ez évi utolsó számában szeretettel adjuk közre.

„Nap és éj elröpül ...”

Idősek imája

Uram! Vigyázz reám, hogy öregségemben is szerethessenek. Fékezd meg túlbuzgóságomat, amellyel azt képzelem, hogy nekem mindig mondanom kell valamit. Szabadíts meg attól a jószándékú segíteni akarástól, amellyel mindig én akarom elrendezni mások rendezetlen ügyét. Ne vegyem zokon, ha az emberek beavatkozásnak nevezik az én segíteni akarásomat.

Taníts meg arra, hogy okos legyek, de ne okoskodó. Legyek mindig készen a szolgálatra, de a mellőzést is el tudjam fogadni. Sok bölcsességet halmoztam fel hosszú életemben, és nagyon sajnálom, hogy ezt nem tudom másoknak továbbadni. Beletörődöm ebbe, Uram, de ugye megérted azt a kérésemet, hogy legalább néhány barátom maradjon mellettem ezekben az utolsó években.

Taníts meg arra, hogy tudjak hallgatni betegségeimről és a nehézségeimről. Ezek évről évre növekednek, és velük együtt nő bennem a hajlandóság is, hogy mindig ezekről beszéljek. Nem merem azt a nagy kegyelmi ajándékot kérni tőled, hogy őszinte együttérzéssel tudjam hallgatni a mások betegségeiről szóló panaszokdást. De legalább arra adj erőt, hogy türelmesen végighallgassam őket.

Azt sem merem kérni, hogy halványodó emlékezőképességemet tedd olyanná, amilyen régebben volt, inkább azt kérem, hogy adj nekem több szerénységet és kevesebb magabiztosságot, amikor előfordul, hogy mások ugyanarra az esetre másként emlékeznek, mint én. Ajándékozz meg azzal a csodálatos bölcsességgel, amely beláttatja velem, hogy én is tévedhetek.

Taníts meg arra, hogy előítéletektől és irigységtől mentesen fel tudjam fedezni az utánam következő nemzedékek igazát, és ajándékozd nekem azt a derűs szabadságot, hogy sok jót tudjak mondani a fiatalokról. Tölts be úgy a te szeretetteddel, hogy vénségemben is szívesen szóba álljanak velem az emberek. Ámen.

Szerkesztői levél...

Tisztelt Előfizetőink!

Lapunk XIII. évfolyamának utolsó számában ismét szeretném megköszönni olvasóink lapunkhoz való hűségét, melyet ebben az évben ismét – az egyházkerület, középiskoláink, valamint a Külmisziói Egyesület jóvoltából és Babics Csaba liceumi tanár munkájaként – igényes falinaptárral igyekeztünk meghálálni.

Ismételten megköszönöm azt az imádságos hátteret, amelyet olvasóink részéről megkapunk, és minden lapszám megjelenésénél érezhetünk. Valamint azokat a pénzbeli adományokat, túlfizetéseket is, amelyek támogatták a rendszeres megjelenést. Bízva abban, hogy ezután is érkeznek adományok, többlet-befizetések, a jövő évben nem tervezünk áremelést. 2010-ben is az éves előfizetési díj 1400 forint. (Egy lapszám ára továbbra is 120 forint. A gyülekezeti iratterjesztésben a nyári, összevont július–augusztusi újságot ajánlatos 180 forintért árulni.)

A mögöttünk lévő esztendőben sikerült megszüntetnünk az eddigi utófizetési rendszert. Az egyéni előfizetőinkhez májusban postai úton külön borítékban küldtük ki a befizetési csekket, amit jövőre már az év elején, januárban kiküldünk. A gyülekezeteknek és a nagyobb példányszámban rendelő egyéni előfizetőknek viszont meghagytuk az utófizetési lehetőséget, így ezekre a címekre az év végén, novemberben juttatjuk el a befizetési csekket.

A mostani lapszámban található csekken a Külmisziói Egyesület céljaira fizethetnek adományokat!

Reméljük, a jövőben is megtisztelnek szeretetükkel. Ebben bízva kívánok munkatársaim nevében is Istentől áldott, meghitt karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új esztendőt.

Menyes Gyula felelős szerkesztő

Karácsonyi sült alma

Hozzávalók négy személyre: négy nagyobb alma, kb. 4 evőkanál sárgabaracklekvár, kb. 4 evőkanál finomra vágott dióbél, őrölt fahéj ízlés szerinti mennyiségben, 2 cl rum, valamint porcukor a tálaláshoz.

Elkészítés módja: A megmosott almák közepét magházkiszűrővel eltávolítjuk, majd a sárgabaracklekvár, a vágott dióbél és az őrölt fahéj keverékével megtöltjük. A megtöltött almákat sütőpapírral kibélelt tepsire helyezük, és közepes (180°C) hőmérsékletű sütőben – az almák méretétől függően – kb. 20–25 percig sütjük. (Vigyázzunk, ne süssük nagyon puhára!) A megsült almákat fahéjas porcukorral megszórva, forrón tálaljuk. Rummal ízesített felmelegített sárgabaracklekvárt kínálunk hozzá.

Jó étvágyat!

KÖZLEMÉNY

A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat országos tanácsa gyűlését Budapesten, 2009. november 12-én tartotta, melyen tárgyalta a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerülethez beérkezett kérelmeket is. A testület az alábbi kérelmekről döntött:

- A harkai templomhoz vezető járda készítéséhez és vízelvezetéshez: 200 000 forint.
- A surdi lelkészlakás felújításához: 400 000 forint.
- A kissomlyói templom belső festéséhez: 500 000 forint.
- A bakonytamási lelkészlakás kéményének elkészítéséhez: 300 000 forint.

A Kissomlyói Evangélikus Egyházközség a Déli Evangélikus Egyházkerület Gusztáv Adolf Segélyszolgálat szétosztható keretéből 100 000 forintot kapott.

A segélyként szétosztható összeg: 1 333 895 forint volt.

Maradvány: 33 895 forint.

Isten áldása legyen az adakozó gyülekezetek életén és a segélyek felhasználásán!

Béres László egyházkerületi GAS előadó

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

Hogy karácsony ünnepére hogyan díszítsük fel otthonainkat, milyen ünnepi vacsorát készítsünk, milyen divatos színben pompázzon fenyőfánk, arra számtalan ötletet, jó tanácsot, javaslatot kapunk újságok lapjain, rádió- és tévéműsorokon keresztül. De annál kevesebb a segítség abban, hogyan töltsük meg tartalommal, keresztyén tartalommal a család szentesti ünneplését, Jézus Urunk születésének napját.

Hogyan ünnepeljük a karácsonyt?

Néhány évvel ezelőtt középiskolás diákokat faggattam karácsonyi szokásairól. Az egyik lány beszámolója mellbevágott: „Hazamentem, bementem a szobámba. Kihívtak vacsorázni, utána bementem a szobámba. Aztán kimentem, elvettem a karácsonyfa alól az ajándékomat, és bementem a szobámba.” Lehet, hogy kissé leegyszerűsítette családi ünneplésük eseménysorát. Elképzelhető, hogy csak számára volt ilyen semmitmondó az ünnep. Azóta azonban többször eszembe jutott, segítenünk kellene egymást abban, hogy ünnepelni tudjunk.

A formák sohasem önmagukért valók. Ünneplésünk formái akkor töltik be küldetésüket, ha az ünnep tartalmát hordozzák. Tartalom nélkül ünnepeink formái egy darabig ugyan megmaradnak, de elveszítik jelentőségüket, és egyre nagyobb teherré válnak. A karácsony tartalmát is évről évre újra fel kell fedeznünk ahhoz, hogy méltón tudjunk ünnepelni. Ezért ahogyan a karácsony külső feltételeinek megteremtésére időt, erőt és anyagi javakat szánunk – nem is keveset –, ugyanúgy kellene időt, figyelmet szánunk arra is, hogy megtaláljuk saját üzenetét, amit otthoni ünneplésünkkel ki szeretnénk fejezni.

Szükség van arra is, hogy kellő időben eltervezzük családunk ünneplését. Ahhoz, hogy egy-egy imádságot, bibliai szakaszt vagy verset a család egy tagja érthetően és örömmel mondjon el, ahhoz nem elég karácsony délutánján kezébe nyomni egy papírt, mondván: „Ezt olvasd fel!” S ahogyan a sütésben-főzésben, takarításban összefog az egész család, ugyanúgy jó, ha az ünnep rendjét is közösen állítjuk össze. Már ez a közös készülés tartalmasabbá teszi a szentestét.

A karácsony nemcsak a gyermekek ünnepe. Természetesen mondhatnak a gyermekek is egy-egy verset, vagy zenélhetnek, énekelhetnek valamit, amit a gyülekezetben vagy az iskolában tanultak, de a karácsony tartalmának megszólaltatása leginkább a szülők, a felnőttek feladata. Tudom, sokan érzik a bibliai mondás igazságát: „Senki sem próféta a saját hazájában” – azaz nagyon nehéz megszólalunk, vezető szerepet vállalunk saját családjunkban. Bátorítson azonban Pál apostol maga: „Nem szégyellem az evangéliumot, mert Isten ereje az minden hívő üdvösségére.” (Rm 1,16) A karácsonyi evangélium valóban üdvösségben, a szó teljes tartalma szerinti jólétben részesít.

Ebben az írásban szeretnénk ahhoz segítséget nyújtani, hogy otthonainkban is megszólaljon karácsony valódi tartalma. Segítséget szeretnénk nyújtani, tehát ki-ki úgy formálja az itt közölt rendet, ahogyan neki, családjának leginkább megfelel. Nyilvánvaló, hogy ez az otthoni áhitat nem a gyülekezet közös ünnepét helyettesíti, hanem inkább folytatja azt. Jó, ha a családok együtt vesznek részt az istentiszteleten, s aztán hazamenve ünnepelnek tovább együtt:

Megszólal a csengő, amelynek szavára odaállunk a karácsonyfa alá. Elénekelünk egy éneket. Olyat választunk, amelyet mindenki ismer. (Pl.: EÉ 150. ének: Mennyből jövök most hozzátok.)

A családfő rövid imádságot mond, például Kempis Tamás imádságát:

Örök magasztalás és dicséret illessen
Téged, Mennyei Atyánk,
Mert úgy szeretted a világot,
hogy egyszülött Fiadat adtad érte.
Megengedted, hogy megszülessék,
és testvérünk legyen.
Hogy élhessünk, megengedted,
hogy az örök élet közénk jöjjön.
Hogy megvilágosodjunk,
megengedted, hogy maga a Világosság
szálljon alá a sötétségünkbe.
Hogy gyermekeid lehessünk,
Fiadat kicsiny gyermekké formáltad.
Én Uram és én Istenem,

Ezért rovatunkban mi úgy kívánunk áldott karácsonyt minden kedves olvasónknak, hogy közlünk egy megvalósítható családi „liturgiát” a méltó és meghitt ünnepléshez.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

mily csodálatos bölcsességgel és kegyelemmel mentettél meg engem!

Hódolva imádlak Fiad jászolbölcsőjénél.

Ne vesd meg csekély hálaadásomat és dicséretemet Jézus Krisztusért!

Ámen.

Az imádság után az édesanya felolvassa a Bibliából a karácsonyi történetet. Három szakaszt ajánlunk. A legismertebb és legrészletesebb Lukács evangéliuma 2. fejezet 1–20. versek. Kicsit rövidebben, az ismert adatokat elhagyva ír erről Máté az 1. fejezet 18–25. versében. Akik a történetek mély tartalmára szeretnének figyelni, olvassák János evangéliumának 1. fejezetéből az első 18 verset. A bibliaolvasó Útmutatóban is találunk az ünnepre ajánlott igéket.

Az igeolvasást követően jó, ha tudunk néhány gondolatot megosztani a családban a karácsonyról, Jézus születéséről. Ehhez közöljük segítségül Túróczy Zoltán egy igehirdetését. Jó az is, ha beszélgetünk egymással a nagyszülők elmondják régi karácsonyi élményeiket. Itt hangozhatnak el azok a versek, amelyeket a gyermekek a hittanórán vagy az óvodában és az iskolában tanultak. Ezt követi az ajándékok megkeresése, kiosztása. Igyekezzünk úgy kibontani az ajándékokat, hogy együtt örüljünk azokkal, akik kapták. Ne felejtjük el felolvasni a kapott képeslapokat, üdvözlőket, s gondolni azokra, akiket szeretünk.

Az ajándékosztás után hálát adunk Istennek a sok szeretetért akár saját szavainkkal, akár néhai Jávör Pál ceglédi lelkész imádságával: „Köszönöm, Uram, ezt az estét. A betlehemi mező felett hangzott angyali kórus éneke visszhangzik most az egész világon. Engedd, hogy bennem is visszhangra találjon! Ne csak az ajkam, hanem az egész életem, ne csak az ünnepi percekben, hanem mindenkor hirdesse dicséretedet. Lehessek itt e földön a béke munkálója és jóakaratom követe a Tőled kapott erővel. Add ezt az erőt nekem és az egész emberiségnek karácsonyi ajándékkul. Ámen.” Ezután elmondjuk együtt az Úrtól tanult imádságot, a Miatyánkot.

Ünnepi asztalhoz ülünk – nem mellékes a terítés igényessége sem –, és egymás iránti figyelmességgel vacsorázunk. A figyelmességet arra értem, hogy meghallgatjuk egymást, s arra is, hogy nem hagyjuk a háziasszonyt egyedül a munkában. Végül pedig jusson időnk arra, hogy a kapott ajándékokat kipróbáljuk: jusson időnk játékra és beszélgetésre.

Kívánom, hogy minden család élje át ebben a közös ünneplésben, amit Jézus születésekor ígér a Szentírás: Velünk az Isten.

Bencze András (ev. lelkész, Székesfehérvár)

Isten szeretete

Karácsony a szeretet ünnepe. Erre a megállapításra mindenki rábólgat: Igen, így van. Karácsony táján még a legkeményebb szív is ellágyul, még azok is megpróbálnak örömet szerezni egymásnak, akik különben az egész évet úgy élik le egymás mellett, mintha idegenek lennének, s nem is tartoznának egymáshoz.

Igen ám, csak hogy a karácsony nem az emberi szeretet ünnepe, hanem az isteni szereteté. Minden emberi szeretet, mely ezen az ünnepen beragyogja a világot, csak visszfénye annak a betlehemi ragyogásnak, mely egykor az éjszaka sötétségében bóbiskoló pásztoroknak kijelentette Isten csodálatos nagy szeretetét.

Isten szeretete minden embert át akar ölelni. Isten azt akarja, hogy „minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére.” (1Tim 2,4) Nem állít fel tehát valaminő mértéket, melynek alapján osztályozná az embereket. Isten az egész világot meg akarja menteni, s ebbe az egész világba én is beletartozom.

Csodálatos, mindent átfogó, egyetemes isteni szeretet!

Túróczy Zoltán (evangélikus püspök 1893–1971)

„Hogy ne csak jelenünk, jövünk is legyen!”

A címet adó mondat volt a szlogenje a 2009. szeptember 5-én, szombaton megrendezett iskolai ökonapnak. Az Új Magyarország Fejlesztési Tervhez kapcsolódó uniós pályázat, a Környezet és Energia Operatív Program (TÁMOP) soron következő rendezvénye már az előkészítési fázisban aktivitásra ösztönözte a tanulókat.

A 2009/2010. tanév első hetében – több apróbb feladat mellett – környezetvédelmi falijáság és plakát készítését vártuk az osztályoktól. A munkálkodó fiatalok a véleményfal aláírásával adhattak nyomatékokat környezetvédelmi beállítódásuknak. A tanórák közti szünetekben az Ökológiai Intézet válogatott filmjeibe és más oktatófilmekbe pillanthatnak be a folyosón elhelyezett kivetítő előtt tartózkodók. A Hipságh Gyöngyi természetfotóiból rendezett kiállítás pedig szép háttérrel adott a hét történéseinek.

A kérdéses napon reggel a „zöld zónává” minősített tornateremben először Horváth Lucia tanárnő kísérletezéssel látványossá tett előadását hallhattuk. Ezt követte Éder Andrea, a Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft. egyik vezetője, aki vetített képes előadással irányította a figyelmet a legsürgetőbb kérdésekre, sőt a gyakorlatban jól használható megoldási javaslatokat is adott. A későbbiekben levetített „Szemét! A forradalom otthon kezdődik!” című film szembesített bennünket káros fogyasztói magatartásunkkal, szokásainkkal és az ebből adódó súlyos gondokkal. Nemcsak ismeretekkel, hanem a hazaszeretet érzésével is gazdagította a résztvevőket Hárs Olivér (képünkön) a Castanea Környezetvédelmi Egyesület társelnökének gyönyörű képekkel illusztrált előadása.

A programok közt elhangzott versek, zeneszámok érzelmileg támasztották alá a természetvédelem nemes ügyét.

A nap legmozgalmasabb, legnagyobb érdeklődést kiváltó eseménye a környezetbarát termékeket forgalmazó Zöld Álomás nevű üzlet természetes anyagokból készült árubemutatója volt. Főként a lányok örültek az ajándékba kapott szappanoknak, ceruzáknak, füzeteknek és a hazánkban még különlegesnek számító mosódiónak. A második emeleten felállított büféasztalnál kezdetben



bizalmatlanul kóstolgattuk a búzafülevet, de aztán felszabadultan, egyre jobb étvágygal fogyasztottunk a felkínált bioételekből és italokból.

Az ökonapon tapasztaltak arra indítottak bennünket, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet fordítsunk a szelektív hulladékgyűjtésre, melynek bizonyítékeként jelentek meg az iskola folyosóin az ezt lehetővé tevő gyűjtőedények. Aktivitásunknak köszönhetően indult el a Castanea Egyesület Tárogató nevet viselő „Tájat élesztő köre” is. Ez utóbbi azonban már egy következő írás témája lesz...

Balikóné Németh Márta
szakmai igazgatóhelyettes
Eötvös József Evangélikus Gimnázium
és Egészségügyi Szakközépiskola, Sopron

Mit jelent nekem a karácsony?

*Leszállt az ég dicső királya,
leszállt egy csöndes éjszakán.
Jászolban fekszik rongyruhában,
aki a mennyet alkotá.*

*Légy üdvözölve, szent karácsony,
mert földre hoztad az eget.
Ím, elmúlik a bűnnek éje,
hisz te az üdvöt hirdeted.
(erdélyi népdal)*

Éjszaka van. A fülemben halkán cseng egy csodálatos ének: „Leszállt az ég dicső királya...” A nagybeteg *Cseh Tamás* énekelte fel tavaly karácsonyra. Már elcsendesült a lejátszó, ám a réges-régi dal még mindig visszhangzik bennem. Különös üzenettel telnek meg ezek az egyszerű szavak, hiszen előadójuk azóta már megvívta a nagy csatát...

Eszembe jut egy fiatal édesapa, akiről a minap hallottam barátainktól. A múlt héten egyik éjjel váratlanul meghalt infarktuszban. A mentők hiába küzdöttek órákon át az életéért, már nem tudták megmenteni. Két tizenéves gyermek maradt utána... Bevallom, összeszorult a szívem a hír hallatán. Ki fog segíteni rajtuk? Ki pótolja majd a dolgos apukát? Istenem, milyen karácsonyuk lesz szegényeknek?

És milyen karácsonyuk lesz azoknak, akiket elhagytak, kirúgtak, megaláztak, kisémmiztek? Bizony, idén is lesznek jó néhányan, akik rettegnek a szeretet ünnepétől, akik rosszul vannak a sok idilli kép láttán. Hiszen ilyenkor még jobban fáj a szív, még égetőbbé válik a magány.

Én jó reménységgel készülhetek az ünnepre. Szerető család vesz körül cserfes, életvidám kisgyermekkel, gondoskodó nagyszülőkkel, sütit sütő dédivel. De vajon meddig lesz ez így? Meddig foghatjuk még egymás kezét?

Tudom, hogy ajándék minden perc, amelyet együtt tölthetünk, éppen ezért egy ideje a hangsúlyok máshová kerülnek a szívemben. Fontos a készülődés, a szépen becsomagolt, gondosan kiválasztott ajándék, a finom vacsora, a tiszta lakás, ám ezek egy pillanat alatt semmivé lehetnek. A lényeg nem ott rejtőzik. Az, ami ezen a napon történt, mindennél fontosabb.

A karácsonyról ezért egy ideje nem az erőtlenség, csepp kis gyermek jut eszembe, aki gyámoltalanul fekszik egy jászolban, hanem az értünk sóvárgó, hatalmas Isten, aki vállalta, hogy megismeri az emberi lét minden kínját és keservét. Az ég dicső királya a földre szállt, hogy magához szeressen minket. Olyan csoda ez, amelybe bele kell, hogy remegjen az ember szíve! És olyan üzenet ez, amelyben vigaszra lelhet az is, aki úgy érzi: erején felül való terhet cipel.

Tudom, sokaknak nem lesz könnyű karácsonyuk. Bárcsak minél többen meghallanák közlünk az örömhírt: nekünk olyan Istenünk van, aki le tudja törölni a könnyeket, aki meg tudja gyógyítani a fájó szíveket! Hiszen a földre hozta az eget.

Győri Virág,
a Family magazin főszerkesztője

Menyes Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Mangasi Sihombing

urat, az Indonéz Köztársaság magyarországi nagykövetét

Mit jelent ön számára a karácsony misztériuma?



Amikor kisgyerek voltam, Jézusról az a kép élt bennem, hogy Isten Fia a bűnös ember megmentője. Amikor felfigyeltem arra, hogy ő azt mondta: látta az Atyát, a mindenható Istent, ez az érzélem csak erősödött bennem. Akkoriban egyszer egy öreg falubeli az indonéziai Szumátrán a mi nyelvünkön azt mondta nekem: „Jesus do Debata”, azaz, „Jézus Isten”. Később aztán a Szentháromságról tanultak során egyre

világosabbá vált bennem Jézus isteni volta.

Nem vagyok teológus, így karácsony táján nem akarok vitatkozni erről az isteni természetéről, de az eszem mégiscsak a valósághoz húz két évezred elteltével is. Ezért számomra fontos, hogy az Úr istállóban született emberi lényként csakúgy, mint bármelyikünk. Valójában Józsefnek és Máriának volt elegendő pénze, hogy megfelelő helyen, akár egy akkori „motelben”, akár más szálláson szálljanak meg. József mégis hiába keresgélte, mindenki elutasította, hely hiányában. Előre el volt rendelve tehát, hogy Isten Fia piszkos helyen, istállóban szülessen meg. Az egyház azt szokta mondani, hogy a koszos istálló a mi koszos szívünk szimbóluma. Szerintem ez találó és helyes.

Az események menetrend szerint alakultak. A mennyekiek el voltak ragadtatva, és a földön is boldogság áradt szét. Két csoport lett ennek a mennybéli kegyelemnek a tanúja. A kétkezi emberek és azok, akik az igazság elkötelezettjei voltak. A kétkezi a pásztorok, az elköteleztettek pedig a keletről érkező három bölcse.

A pásztorok nehéz körülmények között dolgoztak. Nyájukat a zöld legelő reményében a meleg otthontól messze elhajtották. Az égető napnak, a viharoknak ellenálltak, állandóan kockáztatták életüket, hogy megvédjék állataikat a rájuk támadó farkasoktól és sakálaktól. Bátrak voltak, és felelősségteljesen gondolkodtak a rájuk bízott állatok és az otthon maradt családjuk alapvető szükségleteinek megteremtése és jóléte iránt. Ezeknek a jószívű embereknek szólt az első karácsony üzenete, hogy Isten meglátogatja a földet, hogy Isten olyanná vált, mint mi magunk.

Isten testet öltött, emberi szem számára láthatóvá vált, és közöttünk él ma is. Így a mennyei béke elérhető közelben van. Együtt élni a mennyei királlyal, az igazi lelki béke. Ez azt jelenti, hogy az igazság győzedelmeskedik.

Tételezzük fel, hogy József herceg, Mária pedig hercegnő, és Jézus palotában születik. A földi palota megosztotta volna a mennyei áldást és a jó híreket az alattvalókkal, olyan egyszerű emberekkel, mint a pásztorok. Pilátus, a Római Birodalom kormányzója, és Heródes, Izrael királya önző, buja, véreskezű emberek voltak. A pásztoroknak sosem engedték volna meg az elnyomók, hogy az igaz Istenhez járuljanak a palotába.

A második csoport, akik előtt Krisztus isteni születése feltárult, a napkeleti bölcsek voltak. Olyan magas kultúrájú helyről származó emberek előtt tárult fel ez a titok, akik az isteni áldást és kegyelmet tudatosan keresték. A bölcse ember olyan személy, aki hiszi a közösség isteni békéjét, igazságosságát és jólétét. Istennek fontos volt, hogy megmutassa, felfedje előttük a testet öltött Isten születését, akiben a mennyei béke és igazság hússá, vérré, emberi lényé vált, mint mi, hogy vele ihassunk, ehessünk, dolgozhassunk és éljünk. Ezt a három bölcset a mennyei bölcsesség vezérelte a messzibe, hogy tanúi lehessenek Isten megjelenésének, Betlehemben való születésének. Az ember bölcsésé válik, amikor átadja szívét, lelkét és tudatát a mennyei, lelki útmutatás szerint, és nem az önző egoizmussal éli életét.

Az egoizmus, a mohóság és a makacosság terjedése, a mennyei bölcsesség, a spirituális tudás meg nem hallása azt eredményezte, hogy hatalmas károkat okozott a földünknek, annak a Földnek, amelyet az élő Isten ránk bízott megőrzésre, művelésre. Az emberre bízta, akit alkotott, és akinek itt kell élnie. Napjaink környezeti feltételei jelentősen megváltoztak az első karácsony óta, amikor Jézus jászla mellett térdeltek a pásztorok és a bölcsek ajándékaikkal.

Keresztury Dezső (1904-1996)

ESTI IMÁDSÁG

Ó, milyen vak homályba futnak,
kik nélküled indulnak útnak.

A kezemet nézem: leszárad;
szívem sívó homokkal árad.

Valamikor kézen vezettél;
szökni akartam, nem engedtl,
csend volt szívemben és a csendben
szavad szólt csak, mindennél szebben.

Én Istenem, hívj vissza engem!
Magam maradtam, eltévedtem.
Légy bátorságom, bizodalمام;
ó, légy úrrá megint Te rajtam!

Krisztus ma is kicsinyeiben jön e világ nagyjaihoz, megvetettjeiben e világ híreseihez és balgatagjaiban e világ bölcseihez. De ezek nemcsak be nem bocsátják, hanem üldözik és gúnyolják is. Még mindig elzárkóznak Krisztus és az ő igéje elől, de nem sokáig vehetnek erőt rajta. Mert a Seregek Ura ő. A dicsőség királya marad mindörökké, akit angyalok és szentek serege szolgált e földön.

Dr. Luther Márton

Napjaink kemény munkát végző munkásai – bármely szakmát művelőkről beszélünk is –, a szakmunkások, a földművesek, halászok stb. Bölcssei pedig a tanárok, az orvosok, a politikusok, parlamenti képviselők, állami vezetők, írók, költők, szellemi foglalkozásúak. A Föld sorsa, élhető környezetünk az ő kezükben van. Ha az emberi szívben az egoizmus túlteng, a környezet rombolása fokozódik, az isteni akarat ellenében veszélyeztetik az emberiség jövőjét. Csak akkor várhatjuk a jól megőrzött, természetet védő, a jövő generációit támogató trendet, ha az első karácsony szellemisége újra eljön, és ha a mennyei bölcsesség fog uralkodni a földön.

Fontos a bátor vezetőknek Efrata pásztoraiként és a napkeleti bölcsek igazságkeresőiként gondolkodni Koppenhágában, a klíma konferencián és más hasonló fórumokon a meglévő problémák megoldásán, a közös jövő és biztonság érdekében. Hívóként imádkozunk, hogy Isten jó útmutatását keressék a döntéshozók, hogy így egy valóban értékes ajándékot adjanak az egész világnak. Tegyük félre önző érdekeiket.

A betlehemi születés lehozta a mennyet a földre, a mennyei békét, igazságot, jólétet. Megadatott, hogy ebben a mennyei életben éljünk a földön, és engedjük megszületni őt, hogy élhessen a szívünkben és a lelkünkben. Ezt jelenti számomra a karácsony misztériuma.

Így kívánok minden olvasónak áldott karácsonyt!

Ökumenikus karácsonyi istentisztelet lesz az indonéz nagyköveti rezidencián 2009. december 25-én, 11 órakor (Herman Ottó u. 9.), melyet „nyitott ház” (szeretetvendégség) követ, ahová várjuk barátainkat!

Zászkaliczky Péter (ny. ev. lelkész, Fót)

„Szent igédnek fáklyafénye...”

Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

ADVENT 2. VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Az Emberfia eljön az ő Atyjának dicsőségében, és megfi-
zet mindenkinek az ő cselekedete szerint.” (Mt 16,27)

Nem látták benned, csak az ács fiát – énekeljük Jézus-ról. Születésekor csak néhány pásztor vett róla tudomást. A Biblia akkori tudósai is csupán eligazították a napkeleti bölcseket azzal, hogy a júdeai Betlehemben kell megszületnie a Krisztusnak, de nem vették a fáradságot, hogy elmenjenek velük imádni őt. Jézus tanítva, gyógyítva, embe-
reken segítve járt mindenfelé, de még fejtét sem volt hol le-
hajtania. Mellőzése a Golgotán lett teljessé: „Szögeket, dár-
dát ütöttek beléd, Kizártak, mint a föld eretnekét” (EÉ 393).
Nem ismerték fel benne Isten Fiát.

Egyszer azonban mindenkinek tudomásul kell vennie, ki-
csoda ő. Akkor hatalommal és dicsőséggel jön el. Nyilvánvá-
lóvá lesz az, amit búcsúzásakor tanítványai előtt kijelentett,
hogy neki adatott minden hatalom mennyen és földön (Mt
28,18). Ma ez még hitünk tárgya, akkor mindenki kénytelen
tudomásul venni.

Jézus visszatérte mindnyájunkat felelős életre int. Éle-
tünkről, a ránk bízott dolgokról és személyekről számot kell
adnunk előtte. Örök sorsunk nem Jézus visszatértekor dől el,
hanem már most. Augustinus egyházatya ezzel kapcsolatban
így figyelmeztet: Egy napot elrejtett előttünk Isten, hogy
minden napot vigyázásban töltsünk.

ADVENT 3. VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Isten valamennyi ígérete Jézus Krisztusban lett igenné,
és általa lett ámenné Isten dicsőségére.” (2Kor 1,20)

Szavak nélkül a Semmibe kerülünk – emeli ki az emberi
beszéd szerepét Sütő András erdélyi író. A nyelv egy-
más megismerésének nélkülözhetetlen eszköze. Segít-
ségével tárulkozhatom ki mások előtt, és értek meg másokat.
Vele kapcsolatok létesülnek: barátság, szerelem.

Sajnos igaz ennek az ellenkezője is. Nyelvünk arra is esz-
köz, hogy elkendőzzük, eltakarjuk igazi önmagunkat. A
nyelv a ködösítés, a hamisítás eszköze is. Ezért figyelmeztet
a Prédikátor: „Ne engedd, hogy beszéded vétekbe ejtsen té-
ged (5,5). A bűn fertőzi az emberi beszédet is. Ezért mindig
érvényes Jézus intése: „A ti beszédeitekben az igen legyen
igen, a nem pedig nem” (Mt 5,37).

A gyarló és bűnlen terhelt emberi szó csodája mégis,
hogy Isten szavát is kifejezheti. Ő Fián keresztül mondott el
nekünk mindent, amire szükségünk van. Jézusban Istenünk
szava lett testté (Jn 1,14), ezért Jézus szavában Isten keres, ő
szólít meg és hív magához. Jézus szava hiteles, érvényes és
megbízható, hiszen Jézusra Isten mondta ki a hitelesítő igent
és áment.

Ha igent mondok valamire, ezzel azt mondom ki, amit az
ámen szó jelent: úgy van! Az igennel és ámennel pedig azo-
nosulok azzal, amire kimondom. S ha Isten azonosult Jézus-
sal, kimondva rá az igent és az áment, akkor rábízhatom éle-
temet.

ADVENT 4. VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Lelkünk sóvárogva várja az Urat, mert őbenne örül
a mi szívünk.” (Zsolt 100, 2.5)

A kit szeretünk, örömmel fogadjuk. Mosolyra szalad a
szánk, szemünk megnedvesedik. Az öröm megnyil-
vánulásai felragyognak az arcon. A kedves vendég

érkezésekor mosolygó arccal, néha fátyolos szemekkel is
eléje sietünk.

„Örvendj, lelkem, nézd, az Úr jó!” – szólít fel 139. adven-
ti énekünk. Erre int advent 4. vasárnapjának témája is: Men-
jetelek eléje örvendezéssel! Az öröm derűs, vidám lelkiállapot,
amit kedvező események váltanak ki. S nincs annál kedve-
zőbb esemény, mint hogy egyszer Jézusban közel jött Isten.
Annyira közel, hogy szalmára lehetett tenni, s a jószág az
istállóban rálehel. Személyének csodája, hogy életünkbe,
gyülekezetebe és a világba azóta is szüntelenül érkezik.

Életünkben nincs jelen mindig földi örömet kiváltó ked-
vező esemény. „Az öröm illan, ints neki” – írja az örömk
törékeny, mulandó voltáról Tóth Árpád költő. A Krisztusban
való öröm azonban nem illan el, hiszen ő itt van mindig ve-
lünk. Társunk a válságos tízpercekben is, a lehangolt órákban
is. Még a halálban is kereshetjük kezét. Jézusban tartósan
örülhet a szívünk.

KARÁCSONY ÜNNEPE UTÁNI VASÁRNAP HETE

„A hegyek megmozdulnak, és a halmok megrendülnek, de
az én irgalmasságom nem mozdul tőled, és békességem
szövetsége nem rendül meg – így szól az Úr,
aki könyörül rajtad.” (Ézs 54,10)

Az irgalom segítő szájalom és könyörület. Azt nevez-
zük irgalmasnak, aki a bajban lévön segít. Az irgal-
mas szó Jézus példázatában méltán lett a samaritánus
állandó jelzője, hiszen ő is egy bajban lévön segített, meg-
szánva őt könyörült rajta.

Istenünk irgalmas Isten, segít rajtunk. Isten könyörületé-
nek csodája az, ami karácsonykor történt. Irgalma azonban
nem egyszeri segítségnyújtás. Nem alkalmi jótett, ami után
minden marad a régiben. Karácsony evangéliumát, örömhíret
az angyalok így adták hírül a pásztoroknak: Üdvözítő szüle-
tett. Ez gyökeres segítség, életünket átrendező cselekedet.
Isten irgalmára, bennünket megtartó könyörületére mindig
számíthatunk.

ÚJÉV UTÁNI VASÁRNAP HETE

„Aki segítségül hívja az Úr nevét, az üdvözülni.” (Rm 10,13)

Az üdvösség az egyik leggazdagabb jelentésű bibliai
szó, az egyik legsokrétűbb fogalom. Egyaránt jelent
megszabadítást, megtartást, megőrzést, meggyógyítást,
megszabadítást, megváltást. Az eredeti görög szó, a
„szótéria” fogalmát ilyen jelentésekkel fordítja a Biblia is.
Üdvözülni lényege szerint annyit jelent, mind megmenekülni.
Kimentve lenni olyan veszélyből, amelyben az ember élete
forog kockán.

„Ma lett üdvössége ennek a háznak” – mondta Jézus
Zákeus házában. Élete emberi mértékkel mérve sikeres élet
volt, mint olyan emberé, aki a jég hátán is megél. Jézus mel-
lett viszont kitűnt, hogy elrontott, ezért veszélyben lévő élet
az, ahol az érvényesülés ára mások legázolása. És amikor
szakított vele, a bűnbánó Zákeus házára akkor köszönt rá az
üdvösség. Meggyógyult, megszabadult, megtartott. Üdvös-
sége lett. Nem csak földi élete után, hanem „ma”.

Isten bennünket üdvözítő Isten. Földi életem során vé-
delmének elrejttségében élhetek, hiszen ő megtart, megőriz,
megszabadít bűntől, haláltól, ördög hatalmától. Mindezen túl
az üdvözülni szóban benne van a földön túlnéző reménység-
gem is, az örök életem.

Hívjam segítségül az üdvözítő Isten nevét!

Oláh-Gál Elvira (a Magyar Rádió erdélyi tudósítója, Csíkszereda)

Kisebbség a kisebbségben

Adventi beszélgetés Tóth Károssal, a csíkszeredai evangélikus-lutheránus gyülekezet lelkészével

Az önálló magyar evangélikus-lutheránus egyház fiatal Erdélyben, 1920 után vált ki a szász püspökség (Erdélyi Ágostai Hitvallású Szász Evangélikus Egyház) felügyelete alól. Az alig 33 ezer lélekszámú egyház új gyülekezete a csíkszeredai, amely Tóth Károly lelképásztor irányításával alakult 1997-ben. A zajzoni (Barcaság) lelkész ma már történelmi távlatból tekint vissza az akkori időkre, hiszen az eltelt évek alatt egy hitében megerősödött, ma már saját templommal bíró, összetartó gyülekezet lelképásztorának mondhatja magát:

– 1997 decemberében neveztek ki, együtt indultunk a gyülekezettel. Bér lakásban kezdtük, majd hónapok múltával a püspökség vásárolt egy lakást, ott tartottuk a bibliórakat, szeretevendégségeket, és ez szolgált lelkészlakásként is. Az istentiszteleteknek a református egyház adott helyet. Hegyi István, ma már nyugalmazott lelkész gondját viselte, számon tartotta az evangélikus híveket. Mózes Árpád, ma szintén nyugalmazott evangélikus püspök az ő hívására, biztatására látogatta meg az itteni híveket, és ennek a látogatásnak volt köszönhető a döntés, hogy az itt élő néhány evangélikust fel kellene karolni, intézményesen össze kellene fogni, tehát szükséges egy lelkészt kihelyezni, távlatilag parókiát, gyülekezeti központot létrehozni.



Az indulástól hosszú idő telt el a templomépítésig. A csíki katolikusok között kisebbséget alkotó evangélikusok konok kitartással járták végig a kijelölt utat. Előbb egy telket igényeltek az önkormányzattól, ahová építkezzenek, erről azonban közben kiderült, hogy egykori tulajdonosát illeti. Ezután egy romos állapotban levő épülethez jutottak, amelyet alapjaiból kellett újjáépíteni. 2001-ben rakták le a ház udvarán az alapkövét egy új templomnak, és kilenc évnek kellett eltelnie, hogy az álom valóra váljon.

– Az itt élő evangélikusok Erdély különböző tájairól kerültek ide házasság vagy munkahelyük révén. Egyetlen tösgyökeres család van a gyülekezetben. Többnyire vegyes házasságban élnek, de jellemző, hogy ragaszkodnak vallásukhoz, sőt a családtagok is támogatnak. A csíkszeredai 62 hívő mellett Székelyudvarhelyre és Gyergyószentmiklóásra is ellátogatok istentiszteletre, és a Hargita megye különböző településein – Újszékelytől

Gyergyóremetéig, Székelykeresztúrtól Tusnádfürdőig – élő evangélikusokat így év végén igyekszem személyesen is meglátogatni. Szétosztan mintegy nyolcvan evangélikus vallású él Hargita megyében. Híveim nagy része a középmezőnyekhez tartozik, nem kiöregedő közösség. Két hittanórásom van, három óvodás, két konfirmandus, és néha keresztelünk is.



A kis gyülekezet tagjai különböző vidékekről kerültek a csíki katolikus központjába. Hazuról hozott szokásaikat elfelejtették, igaz, sok évtizeden keresztül a magára hagyott szörvány sorsát élték, csak véletlenszerűen tartottak istentiszteletet számukra. A gyülekezet, ahogy összeforrt, úgy alakította ki saját szokásait, amelyek közül soknak

immár hagyománya is van:

– Rendkívül virágzó kapesolat alakult ki például a budapest-zuglói testvérgyülekezettel, akikkel ötödjére találkoztunk. Kétszer voltunk mi, háromszor ők nálunk látogatóban. Közösségi együttlétnket pedig sok színes rendezvénnyel próbáljuk erősíteni. Szokássá vált a farsangi kosaras bál. Ilyenkor a más vallású családtagok is eljönnek. Negyvenen-ötvenen gyűlünk össze. Idén már a tizediket szerveztük, bízunk benne, hogy lesz folytatása. A legutolsót már az új templom alagsori termében tartottuk, nem kellett helyiséget bérelni ehhez. Keressük az alkalmat a közösségi együttlétre, ilyen lehet például egy-egy könyvbemutató is. Advent előtt szokás a közösen készített koszorúk kötése. Szeretnénk, ha mindenkinek a híveink közül ott lenne a házában a várakozást idéző jelkép, a karácsony közeledtét jelző fény (a három lila és egy rózsaszínű gyertya). Ugyancsak advent idején lesz koncert a templomunkban, már jelezte a művészeti középiskola ezen szándékát. Karácsonykor pedig a legnagyobb öröm számunkra az lesz, hogy első ízben karácsonyfát állíthatunk újonnan felszentelt templomunkban, és ez lesz az első olyan alkalom is, amikor karácsonyestén a gyermekekkel ünnepi műsört mutatunk be a kis közösségnek. Azáltal, hogy felépült ez a központ a templommal, új otthont adott az evangélikus közösségnek, hitét, amelyhez ragaszkodik – hiszen megőrizte oly sok évtizeden át –, még jobban erősíti. Így fogadjuk az örömhírt, hogy az Úr Jézus Krisztus megszületik a mi szívünkben. Hogy mennyire sikerül, azt mindenki saját életében tapasztalhatja meg.



A fotókat Kristó Róbert készítette a 2009. október 24-i templomszentelés alkalmán.

Göllner Pál (gyülekezeti tag, Budapest-Zugló)

„Égi csillag tiszta fénye...” (EÉ 185)

Énekeskönyvünk 185. számú – vízkereszt – énekének szerzője Elias Lönnrot (1802–1884), a finnek hatalmas népi eposzának, a Kalevalának összegyűjtője. Istenfő ember volt. Nagy feladat hárult rá a finn egyházi énekkincsnek a megújításában. Már betöltötte a 60. életévét, nyugalomba vonult mint professzor, és Sammatiban élt fáluiban. 1863 táján kérte fel Bergenheim érsek az énekeskönyv felülvizsgálatára. A feladatot szolgálatnak tekintette, és szívesen vállalta. Ő lett az énekügyi bizottság elnöke. Egymaga az énekanyag negyedének feldolgozását vállalta. A munka fordításokból, a régi szövegek átnézéséből és új énekek szerzéséből állt. Sammatiban nagy lelkesedéssel dolgozott, egymás után jelentek meg füzetei, amelyekben az új

énekszövegek javaslatai szerepeltek a nagy egyházi nyilvánosság számára. Az énekeskönyv elkészítése hosszabb időt vett igénybe, mint ameddig Lönnrot ideje futotta. Mégis huszonegy éven át munkálkodhatott ebben a fontos szolgálatban.

Nem elégedett meg azzal, ha az énekek csak neki tetszettek. A szövegeket megmutatta feleségének, majd vitte magával a faluba, ahol a település hívó tagjainak kantele (cimbalomszerű, ősi finn népi hangszer) kíséretében elénekelt, és kérte véleményüket, de helyt adott észrevételeiknek is!

Az Égi csillag ... kezdetű ének Lönnrot eredeti szerzeménye. Híven kifejezi a szerző tiszteletét Isten igéje iránt, és a pogány misszió megbecsülését is. Amikor Finnországban is sokan voltak olyanok, akik nem-

zeti szempontból helytelenítették, hogy egy kicsiny ország messiás népek közé küldjön misszionáriusokat, Lönnrot nem osztozott ebben a hazafiúi aggodalomban. Lelkesen támogatta a pogánymissziót. Amikor 1857-ben kérvényt írtak az uralkodónak, hogy engedélyezze a finnországi pogánymissziói társulat alapítását, az aláírók között ott volt Lönnrot neve is.

Az éneket finnből Túrmezei Erzsébet fordította. Dallama Bourgeois L. (1510–1569) alkotása. Énekeskönyvünkben a 185. számon szerepel az ének, de az eredetiből a 2. és 6. versszak hiányzik.

Forrás: Az ÉLŐ VÍZ egyik hiányos száma (talán 1950-ből)

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük novemberi rejtvényünk kérdéseire beküldött megfejtéseiteket. A keresett szó a MESSIÁS volt, ami azt jelenti: FELKENT. (Az Ószövetség korában a királyokat nem koronázták, hanem olajjal kenték meg, amikor beiktatták tisztségükbe.) Jézusra is vonatkoztatták ezt a kifejezést.

Örülök, hogy sikerült a Bibliából sok Jézusra utaló kifejezést találnotok. Például: Immánuel, Dávid fia, Szabadító, Emberfia, Krisztus, Mester, Isten Fia, jó Pásztor, Isten báránya stb.

A pontszámok állása alapján év végi jutalomban részesülnek alábbi rejtvényfejtőink:

Asbóth Dorina, Rábca (50)

Beledi hittanosok (50)

Nagy Bálint, Hegyeshalom (50)

Nagy Réka, Hegyeshalom (50)

Tapolcai Márton, Sopronnémeti (50)

Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (50)

Tóth Anikó, Lébény (50)

Balás Dóra Katalin, Budapest (40)

Ajtony Emese, Győr (30)

Nagy Patrik, Mihályi (20)

Bertha Anna, Sopron (10)

Asbóth Lídia, Sopron (10)

A jutalmakat igyekszünk minél hamarabb eljuttatni hozzátok.

Advent van, az örömteli várakozás és készülődés ideje. Feldíszített lakással és karácsonyfával, szépen csomagolt ajándékokkal, finom vacsorával várjuk az év legszebb ünnepét, a karácsonyt. De vajon odafigyelünk-e arra is, hogy a szívünket ünneplőbe öltöztessük, és méltó helyet készítsünk benne a Megváltónak? Ehhez az kell, hogy adventünk a csendes, lelki készülődés ideje legyen.

Amikor meggyújtjuk adventi koszorúkon a gyertyákat, nézzünk bele a kis lángok egyre erősödő, tiszta fényébe, és gondoljunk az igazi ünneplőre: Jézus Krisztusra, aki születésével békét, szeretetet, örömet és reménységet hozott a mi életünkbe.

Egy történetet mesélek nektek négy kis gyertyáról, amelyek az adventi koszorún égtek egy kicsiny ház szobájában. Olyan nagy volt a csend körülöttük, hogy tisztán lehetett érteni, amint egymással beszélgettek. Sójajtván így szólt az első:

– Én vagyok a béke! De az emberek nem képesek életben tartani, nem akarnak engem. Azt hiszem, el fogok aludni. – Néhány pillanat múlva már csak a vékonyan füstölő kanóc emlékeztetett a hajdan fényesen tündöklő lángra. A második azt mondta:

– Én vagyok a hit! Sajnos az emberek fölöslegesnek tartanak. Mindenféleképpen hisznek, de Istenről nem akarnak hallani. Nincs értelme tovább égnem. – A következő pillanatban egy enyhe fuvallat kioltotta a lángját. Halkan és szomorúan így folytatta a harmadik gyertya:

– Én a szeretet vagyok! Nincs már erőm tovább égni. Az emberek nem törődnek velem, semmibe veszik, hogy milyen nagy szükségük van rám. Nem nézik azokat, akik éheznek a szeretetért. – Ezzel ki is aludt. Hirtelen belépett egy gyermek. Mikor meglátta a három gyertya füstjét, felkiáltott:

– De hát mi történt veletek? Hiszen nektek égetek kellene mindörökké!

Elkeseredésében hirtelen sírva fakadt. Ekkor fellobbant a negyedik gyertya:

– Ne félj! Amíg nekem van lángom, újra meg tudjuk gyújtani a többi gyertyát. Én vagyok a remény!

A gyermek szeme felragyogott. Megragadta a még égő gyertyát, s lángjával új életre keltette a többi. Mint ez a kisfiú, mi is mindannyian szomjazunk a békére, a szeretetre, az Istenbe vetett hitre. Karácsonyra várva még jobban szítsuk fel a kis lángokat szívünkben, hogy másokhoz is elérjen fényük és melegük!

Add, Urunk, hogy soha ki ne aludjon bennünk a remény! Hadd legyünk eszköz a kezében, amely segít megőrizni a szívekben a hit, remény, szeretet és béke lángját! Ámen.

Karácsonyhoz közeledve sorra nyílnak ki az adventi naptár ablakai, amelyek egy-egy apró ajándékot rejtnek. Az én adventi naptárom „ablakai” mögé egy bibliai igét bújtattam el Pál apostol rómabeliekhez írott levelének 15. fejezetéből.

„A reménység Istene pedig töltösn be titeket a hitben és _____”

1. feladat: A táblázat 24 négyzete egy-egy betűt rejt, amelyet a magyar ábécében elfoglalt helyének sorszámával adtam meg. A betűket összeolvasva Pál apostol mondatának hiányzó kifejezéseit kapjátok.

32.	9.	19.	17.	9.	30.
26.	29.	26.	21.	21.	9.
19.	3.	10.	18.	9.	30.
30.	10.	12.	12.	9.	19.

2. feladat: Hogyan folytatódik ez az ige? Keressétek meg az említett szakaszban!

3. feladat: Nézzetek utána, Pál apostol melyik levelében beszél egy másik „gyertyalángról”: a szeretetről!

Megfejtésként a teljes igeverset és az újszövetségi könyv nevét küldjétek be!

Áldott adventi készülődést és békés, boldog karácsonyt kívánok Nektek és családotoknak!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitartást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2009. december 31.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége

9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2009. december

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok le!

Weltler Gábor (hatodéves teológus, Szombathely)

Isten igéje elérte célját

Hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen az Úrhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani. Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál. Mert ahogyan az eső és a hó le hull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi; magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek, ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem. (Ézs 55,6–11)

Mióta világ a világ, mióta ember az ember, szeretné leküzdeni, valamiképpen áthidalni azt a hatalmas távolságot, amely a bűnösét óta Isten és közte tátong, s szeretné szemtől szembe, színről színre meglátni Istent. Mindnyájan ismerjük Babel történetét, amikor az emberek azt gondolták, hogy önmaguk erejéből is képesek leküzdeni e távolságot. Csak vállalkozásuk sikertelensége láttatta meg velük, hogy ez lehetetlen.

Igékben is világossá teszi Isten a prófétája által, hogy bizony hatalmas a különbség az ég és a föld között, s ilyen hatalmas a különbség az Isten útja és az emberek útja között. Sőt, még azt is hozzá teszi, hogy Isten gondolatai nem az emberek gondolatai. Szeretünk, s szinte imponál sokak számára, ha úgy állíthatják be magukat, úgy tetszeleghetnek az emberek előtt, hogy életük, életvitelük, gondolataik, szavaik és cselekedeteik egybecsengnek az Istenével. Soha ne higgyük el magunkról – még akkor sem, ha oly nagyon csábító –, hogy akár a legjobb, legtökéletesebb szándékkal végrehajtott cselekedeteink, vagy a legtisztább, legőszintébb gondolataink akár csak egy kicsit is hasonlíthatnak az Istenéhez. Legyen számunkra is figyelmeztetés ez az igeszkasz, hogy ne bízzuk el magunkat.

Mielőtt így advent közepén teljesen kétségbe esnénk, szeretném felhívni a figyelmet igénk másik felére. Isten megszánta a népet, s azt a szakadékot, azt a hatalmas különbséget, amelyet ember nem képes áthidalni, ő megtette. Luther így énekel erről: „De végre nagy gyötrelmemet / Az örök Úr megszánta, / Irgalmára emlékezett: / Szívét felém kitérte. / Jó Atyaként fordult hozzám, / Egyszülöttjét feláldozván, / Ki neki legdrágább volt.” (EÉ 318,4)

Ézsaiás – Luther szerint – az Ószövetség evangélistája. Ez hűen tükröződik ebben az igében is. „Amiképp az eső, mely le hull az égből, s nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi, úgy Isten igéje is eléri a célját.” Ez az evangélium pedig egybecseng azzal, amit Ézsaiás néhány fejezettel korábban így írt le: „Eredményes lesz szolgálómunkája!”

Mi pedig már tudjuk, miképp valósult ez meg. Eredményes volt az ő szolgálójának a munkája. Elvégezte a megváltás szolgálatát. Ne higgyünk azoknak, akik mást mondanak. A megváltásunk megtörtént. Mindnyájunkért szenvedett, hogy így mindnyájunknak új életet adjon. Van járható utunk az Atyához, mert él a Krisztus!

Ezért kétezer év óta adventi készülődésünk sem lehet olyan készülődés már, ami annak idején a zsidó népet jellemezte, akik nem ismerték a Messiást, nem tudták pontosan, milyen szolgálatot végez az emberek között. Mi már ismerjük, mi már tudjuk, hogy mi történt!

Hogyan készüljünk hát, mire készüljünk? Igénk alapján két dolgot szeretnék megemlíteni, mely segíthet minket a jó készülésben. Azt mondja Ézsaiás: „Keresétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember!” Ez az első hang, amit nem engedhetünk el fülünk mellett, amelyben Isten igéje bűnbánatra hív!

Ady hatalmas átéléssel írta egy versében:

Neved sem értem, Istenem,

De van két árva, nagy szemem.
S annyi bolondot látok,
Hogy e sok bolondságból
Nagy ijedelmemben,
Uram, hozzád kiáltok.

Gyönyörű bizonyágtétel a költő részéről e néhány sor. Látja, hogy a világi öröme és megoldások nem jönek semmire, s bár sok kétsége van, de tudja, hogy Isten elé viheti. Tudja, hogyha Istenhez kiált, akkor ahhoz kiált, aki biztosan meghallgatja kérését. Ez az igazi bűnbánat. Amikor félelmünkben, kilátástalanságunkban is csak hozzá kiáltunk. Az örök Úrhoz, aki mindig meghallgatja a könyörgésünket.

Mindjárt itt a másik hang, az evangélium hangja, mely így szól Ézsaiás által: Isten igéje eléri célját. Ezek pedig a bátorítás és a vigasztalás szavai! Isten nem hagyja, kétségek között népét. Ami akkor még ígéret volt, számunkra már valóság! Mert Isten is látta, hogy milyen nagy a különbség, milyen nagy a távolság az ő útjai és a mi útjaink között. Ezért küldte a Megváltót a világba, hogy általa ezt a távolságot átjárhatóvá tegye. Jézus útta lett értünk, ahogyan ő maga mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki nem mehet az Atyához, csakis én általam.” Ő lett az Út, az egyetlen út! Ezért bár nagy különbségek vannak az Isten útja és az ember útja között, melyet az ember munkája, cselekedete soha nem lett volna képes áthidalni, de az Úr szolgálójának eredményes munkája miatt van egy pont, van egy hely, ahol e két út találkozik, ahol e két út keresztezi egymást. Ez pedig a keresztség! Ha valaki szeretné látni a kegyelmes Istent, ide fusson, ide meneküljön. Mert itt bűnbocsánat, élet és üdvösség várja.

Advent alkalmas időszak arra, hogy bűnbánatot tartva, Krisztushoz, az Élethez meneküljünk, s benne bízza éljünk. Erre az útra hívom az olvasókat, oda, ahol mi is találkozhatunk az örök Istennel. Ez pedig adventben is a keresztút! Ámen.

Feladó: DUNÁNTÜLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY